

Uchwała Nr2023
Rady Powiatu Przasnyskiego
z dnia2023 r.

w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych
na terenie Powiatu Przasnyskiego

Na podstawie art. 94 ust. 1, 2 i 2a ustawy z dnia 6 września 2001 roku – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2301 ze zm.) i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2022 r., poz. 1526 ze zm.) Rada Powiatu Przasnyskiego uchwała co następuje:

§ 1.

Po zasięgnięciu opinii Burmistrza Miasta Przasnysz, Burmistrza Miasta i Gminy Chorzele, Wójta Gminy Przasnysz, Wójta Gminy Krzynowłoga Mała, Wójta Gminy Czernice Borowe, Wójta Gminy Jednorożec, Wójta Gminy Krasne i Okręgowej Izby Aptekarskiej w Warszawie ustala się rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Przasnyskiego według załącznika nr 1 oraz plan dyżurów aptek ogólnodostępnych na terenie miasta Przasnysz, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Przasnyskiego.

§ 3.

Traci moc Uchwała Nr LX/401/2022 Rady Powiatu Przasnyskiego z dnia 24 czerwca 2022 roku w sprawie *ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Przasnyskiego.*

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 lipca po uprzednim ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Rozkład godzin pracy Aptek Ogólnodostępnych na terenie Powiatu Przasnyskiego

<i>L. p</i>	<i>Nazwa apteki, adres, telefon</i>	<i>Id Apteki</i>	<i>Godziny pracy aptek</i>
Miasto Przasnysz			
1	„ARNICA” Apteka Ogólnodostępna w Przasnyszu 06-300 Przasnysz ul. Przechodnia 3 29 752 54 44	1116366	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 7 ⁰⁰ do 19 ⁰⁰ sobota od 8 ⁰⁰ do 14 ⁰⁰
2	„ADONIDIS” Apteka Ogólnodostępna w Przasnyszu 06-300 Przasnysz ul. Rynek 8 29 752 55 08	1197623	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 8 ⁰⁰ do 20 ⁰⁰ sobota od 8 ³⁰ do 13 ³⁰
3	„PANACEUM” Apteka Ogólnodostępna w Przasnyszu 06-300 Przasnysz ul. Żwirki i Wigury 5 29 752 25 95	1091190	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 7 ³⁰ do 19 ⁰⁰ sobota od 8 ⁰⁰ do 16 ⁰⁰
4	„ADONIDIS” Apteka Ogólnodostępna w Przasnyszu 06-300 Przasnysz ul. Orlika 15 29 752 40 70	1091583	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 8 ⁰⁰ do 20 ⁰⁰ sobota od 8 ⁰⁰ do 15 ⁰⁰
5	„DOZ Apteka Dbam o Zdrowie” Apteka Ogólnodostępna w Przasnyszu 06-300 Przasnysz ul. Leszno 1 lok. 1 539 736 112	1183915	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 8 ⁰⁰ do 18 ⁰⁰ sobota od 8 ⁰⁰ do 15 ⁰⁰
6	„ADONIDIS” Apteka Ogólnodostępna w Przasnyszu 06-300 Przasnysz ul. Leszno 4 AB 29 752 40 29	1116389	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 7 ³⁰ do 19 ⁰⁰ sobota od 8 ⁰⁰ do 14 ⁰⁰
Gmina Jednoróżec			
7	„ELIXIR” Apteka Ogólnodostępna w Jednoróżcu 06-323 Jednoróżec ul. Jasna 1 29 751 83 24	1091144	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 8 ⁰⁰ do 16 ⁰⁰ sobota od 8 ⁰⁰ do 13 ⁰⁰
Miasto Gmina Chorzele			
8	„CENTRUM” Apteka Ogólnodostępna w Chorzele 06-330 Chorzele Plac T. Kościuszki 22 29 751 70 62	1091128	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 8 ⁰⁰ do 18 ⁰⁰ sobota od 8 ⁰⁰ do 14 ⁰⁰
9	„CENTRUM” Apteka Ogólnodostępna w Chorzele 06-330 Chorzele ul. Grunwaldzka 50 29 751 50 18	1091425	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 8 ⁰⁰ do 15 ⁰⁰

10 „SYNAPSA” Apteka Ogólnodostępna w Chorzelach 06-330 Chorzele ul. Witosa 7 29 751 50 23	1091131	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek, piątek od 8 ⁰⁰ do 18 ⁰⁰ sobota od 8 ⁰⁰ do 14 ⁰⁰
Gmina Krasne		
11 Apteka Prywatna w Krasnem 06-408 Krasne ul. M. Kopernika 3 23 671 01 54	1091153	poniedziałek, środa, czwartek, piątek od 8 ⁰⁰ do 15 ⁰⁰ wtorek od 8 ⁰⁰ do 17 ⁰⁰

Apteki pełnią dyżury w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy na terenie miasta Przasnysz:

- 1) od poniedziałku do piątku w godz.: 20:00 – 08:00 dnia następnego;
- 2) w sobotę w godz.: 16:00 – 08:00 dnia następnego;
- 3) w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy całodobowo w godz.: 08:00 - 08:00 dnia następnego.

PLAN DYŻURÓW APTEK OGÓLNODOSTĘPNYCH NA TERENIE MIASTA PRZASNYSZ

2023	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Lipiec	3	1	3	3	4	4	4	5	2	5	5	6	6	6	1	3	1	1	2	2	2	3	5	5	3	3	4	4	4	5	1	5
Sierpień	5	6	6	6	1	4	1	1	2	2	2	3	6	3	2	3	4	4	4	3	5	5	5	6	6	6	4	1	1	1	2	
Wrzesień	2	2	5	3	3	3	4	4	4	2	5	5	5	6	6	6	3	1	1	1	2	2	2	6	3	3	3	4	4	4	4	
Październik	1	5	5	5	6	6	6	4	1	1	1	2	2	2	5	3	3	3	4	4	4	1	5	5	5	6	6	6	3	1	1	
Listopad	4	1	2	2	6	2	3	3	3	4	5	2	4	4	5	5	5	6	3	6	6	1	1	1	2	4	2	2	3	3	3	
Grudzień	3	4	6	4	4	5	5	5	6	2	6	6	1	1	1	2	5	2	2	3	3	3	4	6	1	2	4	4	4	5	5	3

2024	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Styczeń	1	5	6	6	6	4	5	1	1	1	2	2	2	6	3	3	4	4	4	4	1	5	5	5	6	6	6	3	1	1	1
Luty	2	2	2	5	3	3	3	4	4	4	2	5	5	5	6	6	4	1	1	1	1	2	2	2	6	3	3	4	4	4	4
Marzec	4	4	1	5	5	5	6	6	6	3	1	1	1	2	2	5	3	3	3	4	4	4	4	2	5	5	6	6	6	6	4
Kwiecień	5	1	1	1	2	2	6	2	3	3	3	4	4	1	4	5	5	5	6	6	4	6	1	1	1	2	2	6	2	3	3
Maj	1	3	5	3	6	4	4	4	5	5	5	2	6	6	1	1	1	1	4	2	2	2	3	3	3	1	4	4	4	2	5
Czerwiec	5	3	5	6	6	6	1	1	4	1	2	2	2	3	3	6	3	4	4	4	5	5	2	5	6	6	6	1	1	3	3

Legenda aptek pełniących dyżury:

1. Apteka „ARNICA” ul. Przechodnia 3, 06-300 Przasnysz.
2. Apteka „ADONIDIS” ul. Rynek 8, 06-300 Przasnysz.
3. Apteka „PANACEUM” ul. Żwirki i Wigury 5, 06-300 Przasnysz.
4. Apteka „ADONIDIS” ul. Orlika 15, 06-300 Przasnysz.
5. Apteka „DOZ APTEKA DBAM O ZDROWIE” ul. Leszno 1 lok. 1, 06-300 Przasnysz.
6. Apteka „ADONIDIS” ul. Leszno 4AB, 06-300 Przasnysz.

 Niedziela

 Święto

Uzasadnienie do projektu uchwały Rady Powiatu Przasnyskiego w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Przasnyskiego

Zgodnie z art. 94 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 roku – Prawo Farmaceutyczne, rozkład godzin pracy oraz harmonogram dyżurów aptek ogólnodostępnych na danym terenie ustala rada powiatu po zasięgnięciu opinii wójtów, burmistrzów, z terenu powiatu i samorządu zawodu farmaceuty.

Jak wynika z art. 94 ust. 1 – Prawo farmaceutyczne, rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien „być dostosowany do potrzeb ludności” oraz „zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy”. Rozkład godzin pracy aptek powinien być dostosowany zarówno do bieżących, codziennych potrzeb ludności na powszechnie wykonywane przez apteki ogólnodostępne usługi, świadczone w zwykłych warunkach, jak i nie może pomijać sytuacji nadzwyczajnych, których częstotliwości występowania nie sposób przewidzieć.

Zgodnie z art. 86 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne apteka jest placówką ochrony zdrowia publicznego, której rolą jest świadczenie pełnego zakresu usług farmaceutycznych. Każdy podmiot decydujący się na prowadzenie regularnej działalności aptekarskiej, powinien mieć świadomość, że taką działalność należy prowadzić również zgodnie z przepisami prawa miejscowego, w tym uchwałami Rady Powiatu podejmowanymi na podstawie art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne. Działalność aptek jest szczególną działalnością gospodarczą, która ma zmierzać nie tylko do osiągnięcia efektu gospodarczego, ale też służyć ochronie zdrowia, a więc dobra chronionego prawem, w tym przepisami Konstytucji. Ustawodawca nie pozostawił samorządom możliwości dowolnej akceptacji postulatów środowisk farmaceutycznych, dotyczących określenia godzin pracy aptek, jak również możliwości finansowania dyżurów z budżetu samorządu powiatowego. Powinnością kierownika apteki jest takie zorganizowanie pracy, aby placówka ochrony zdrowia publicznego, jaką jest apteka, wypełniła obowiązek prowadzenia dyżurów nocnych, jak również podczas dni wolnych od pracy. Rada Powiatu jest zobowiązana do podjęcia Uchwały, a argumentem przeciwko jej podjęciu, nie może być twierdzenie, że nakłada się na właścicieli aptek wymóg, by dobrowolnie zgadzali się na generowanie strat. Prowadzenie działalności gospodarczej w formie aptek jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem podmiotów gospodarczych, które podejmując się jej prowadzenia i z oczywistych względów kierując rachunkiem ekonomicznym, muszą uwzględniać specyfikę tej działalności i brać pod uwagę dodatkowe obciążenia, jakie się z nią wiążą.

Przy ustalaniu rozkładu godzin pracy aptek, Rada Powiatu powinna uwzględniać uwarunkowania danego powiatu, takie jak: liczba ludności, układ urbanistyczny, zagęszczenie zabudowy mieszkalnej, umiejscowienie placówek udzielających świadczeń leczniczych, skomunikowanie pomiędzy miejscowościami powiatu, dostęp do transportu publicznego.

Projekt Uchwały Rady Powiatu Przasnyskiego w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Przasnyskiego na okres od 01 lipca 2023 r. do 30 czerwca 2024 roku, zakłada pełnienie dyżurów od poniedziałku do piątku w godz.: 20:00 - 08:00 dnia następnego, w sobotę w godz.: 16:00 - 08:00 dnia następnego, w niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy całodobowo w godz.: 08:00 - 08:00 dnia następnego

przez apteki zlokalizowane na terenie Miasta Przasnysz. Zaproponowane godziny dyżurów związane są z zawieszeniem do odwołania działalności aptek „ELIXIR” znajdujących się w Przasnyszu na ul. Rynek 19, ul. Orlika 42 i ul. Orlika 18. Apteka „ELIXIR” na ul. Rynek 19 była apteką najdłużej pracującą tj. do godz. 22:00 od poniedziałku do niedzieli i w wybrane dni świąteczne.

Przasnysz jest największym miastem powiatu, jak również najliczniejszym pod względem liczby zamieszkującej go ludności (ok. 17 tys. mieszkańców).

Ponadto zlokalizowana jest tu większość aptek ogólnodostępnych (6 z 11 aptek ogólnodostępnych znajduje się na terenie Miasta Przasnysz), a ich lokalizacja jest dogodna pod względem zapewnienia mieszkańcom dostępu do świadczeń apteki. Na uwagę zasługuje również fakt, że to w Przasnyszu zlokalizowana jest największa ilość Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej, szpital powiatowy, który świadczy usługi nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej oraz Szpitalny Oddział Ratunkowy, który znajduje się w jego strukturach. W okresie pełnienia dyżurów aptecznych, pomoc medyczna świadczona jest również przez lekarzy prowadzących indywidualne praktyki, a których najwięcej jest w mieście Przasnysz. Lekarze udzielający świadczeń w NiŚOZ, SOR i praktykach lekarskich bardzo często wydają pacjentom recepty, które niejednokrotnie muszą zostać zrealizowane przez pacjenta niezwłocznie po udzielonej poradzie lekarskiej.

Z usług nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej SPZZOZ w Przasnyszu w 2022 roku skorzystało 3142 pacjentów, natomiast od stycznia 2023 r. do kwietnia 2023 roku 1301 pacjentów, Szpitalny Oddział Ratunkowy będący również w strukturze SPZZOZ, w 2022 roku przyjął 6397 pacjentów, natomiast od stycznia 2023 r. do kwietnia 2023 r. przyjął 1924 pacjentów. Uzasadnione jest więc ustalenie aptek pełniących dyżur w pobliżu podmiotów leczniczych, co implikuje korzystanie przez mieszkańców ze świadczeń medycznych i farmaceutycznych na terenie największego ośrodka powiatu przasnyskiego - Miasta Przasnysz.

Kolejnym faktem przemawiającym za ustaleniem grafiku dyżurów nocnych aptek zlokalizowanych w Mieście Przasnysz jest fakt, że od kiedy zadanie ustalania harmonogramu dyżurów zostało scedowane na organy samorządu terytorialnego, dyżury odbywały się w mieście powiatowym, a mieszkańcy mają utrwaloną wiedzę, że dyżury pełnione są przez apteki w Przasnyszu. Układając grafik pracy aptek w porze nocnej uwzględniono minimalny standard wynikający z ustawy Prawo farmaceutyczne poprzez zagwarantowanie, żeby w każdym czasie była czynna przynajmniej jedna apteka na obszarze powiatu.

Rozkład godzin pracy Aptek Ogólnodostępnych na terenie Powiatu Przasnyskiego zawiera załącznik nr 1, natomiast plan dyżurów aptek ogólnodostępnych na terenie miasta Przasnysz, zawiera załącznik nr 2.

Godziny pracy aptek zaktualizowano na podstawie pisemnych deklaracji ich przedstawicieli, o które zwrócono się pismem nr WRP.8012.3.2023 z dnia 26 kwietnia 2023 r.

Dyżury aptek jako świadczenie usług także w porze nocnej, niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy należy rozumieć jak realizację ustawowego obowiązku zapewnienia dostępności do usług farmaceutycznych w tych, określonych przez ustawodawcę - porach dnia oraz w dni wolne od pracy. Ponadto zapewnienie dostępu społeczności lokalnej do świadczeń farmaceutycznych mieści się w pojęciu promocji i ochrony zdrowia, która zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o samorządzie, stanowi zadanie publiczne wykonywane obowiązkowo przez powiat.

Przedmiotowa Uchwała jest aktem prawa miejscowego. Zgodnie z art. 4 ust. 1 Ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 1461) akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. Zgodnie z art. 4 ust. 2 ww. ustawy w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją na przeszkodzie, dniem wejścia w życie aktu może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym województwa.

Niniejszą Uchwałą ustala się Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu przasnyskiego. Przedmiotowa uchwała wprowadza istotne zmiany w dotychczas obowiązującym systemie dostępności świadczeń farmaceutycznych i w tym zakresie pełni ważną rolę nie tylko dla społeczności powiatu, ale również dla interesu państwa rozumianego jako zapewnienie obywatelom szeroko rozumianego prawa do ochrony zdrowia. W związku z powyższym zasadnym jest wejście w życie uchwały z dniem 1 lipca po uprzednim ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Projekt Uchwały został przesłany i zaopiniowany pozytywnie przez:

1. Burmistrza Miasta Przasnysz,
2. Burmistrza Miasta i Gminy Chorzele,
3. Wójta Gminy Krasne,
4. Wójta Gminy Przasnysz,
5. Wójta Gminy Jednoróżec,
6. Wójta Gminy Czernice Borowe,
7. Wójta Gminy Krzynowłoga Mała.

Okręgowa Izba Aptekarska w Warszawie Uchwałą Nr VIII/663/2023 Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Warszawie z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie opinii dotyczącej rozkładu pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu przasnyskiego wyraziła negatywną opinię do przedstawionego projektu uchwały.

Odnosząc się bezpośrednio do zarzutów Prezydium Okręgowej Rady Aptekarskiej Izby Aptekarskiej w Warszawie, należy podnieść co następuje:

1. *„Brak dostosowania rozkładu godzin pracy aptek powiatu do potrzeb ludności – z powyższego pisma nie wynika w żaden sposób, aby w tym zakresie były przeprowadzone jakiegokolwiek badania zakresu tych potrzeb, w szczególności z właścicielami aptek wytypowanych do pełnienia dyżurów; w ocenie właścicieli aptek działających na terenie powiatu, ze względu na rzeczywiste zapotrzebowanie ze strony pacjentów, za wystarczające należy uznać rozkład pracy aptek do godz. 23.00 w dni powszednie oraz niedziele i święta w godzinach 8.00 – 23.00.”*

Z redakcji art. 94 ust. 1 Ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutycznego wynika, że rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien „być dostosowany do potrzeb ludności” oraz „zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, niedzielę, święta i inne dni wolne od pracy”. W orzecznictwie sądów administracyjnych (wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 3 października 2006 r., III SA/Wr 185/06; wyrok WSA w Kielcach z dnia 30 września 2008 r., II SA/Ke 388/08; wyrok WSA w Gdańsku z dnia 9 września 2010 r. III SA/Gd 254/10) wyrażany jest pogląd, że rozkład godzin pracy

powinien zarówno być dostosowany do bieżących, codziennych potrzeb ludności na powszechne wykonywane przez apteki ogólnodostępne usługi, świadczone w zwykłych warunkach jak i nie może pomijać sytuacji nadzwyczajnych, których częstotliwości występowania nie sposób przewidzieć. Ustawodawca posłużył się pojęciem „również w porze nocnej” zmiierzając tym samym do zapewnienia dostępności tych usług przez cały czas, a więc całodobowo. Przy ustalaniu rozkładu pracy aptek w porze nocnej i dni wolne od pracy nie jest możliwe uwzględnienie kryterium potrzeb ludności, bowiem nie sposób przewidzieć prawdopodobieństwa pojawienia się zdarzeń zagrażających zdrowiu lub życiu człowieka (wyrok WSA w Poznaniu z dnia 23 lipca 2020 r. III SA/PO 335/20). Należy również zauważyć, że ustawodawca nie nałożył na organy powiatu obowiązku sformalizowanego przeprowadzania analiz potrzeb ludności w zakresie dostępu do aptek, to brak przeprowadzenia takiej analizy nie stanowi warunku legalności podjęcia uchwały. W zamian za to ustawodawca nałożył obowiązek uzyskania, zgodnie z art. 94 ust. 2 u.p.f, opinii wójtów gmin z terenu powiatu i samorządu aptekarskiego. To właśnie obowiązek zasięgnięcia ww. opinii stanowi formułę oceny potrzeb mieszkańców w zakresie godzin pracy aptek (wyrok WSA w Krakowie z dnia 22 maja 2018 r. III SA/Kr 168/18).

2. *„Brak uzasadnienia do projektu harmonogramu uniemożliwia weryfikację potrzeb pacjentów w tym zakresie na terenie powiatu”.*

Powyższy zarzut należy uznać za bezzasadny, projekt Uchwały Rady Powiatu Przasnyskiego w sprawie ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Przasnyskiego przesłany został do zaopiniowania burmistrzom, wójtom z terenu powiatu przasnyskiego i Okręgowej Izbie Aptekarskiej wraz z załącznikami oraz uzasadnieniem do ww. uchwały.

3. *„Projekt rozkładu czasu pracy aptek nie uwzględnia faktu, że ze względu na braki kadrowe w aptekach spowodowane stanem zagrożenia epidemicznego COVID-19 brak jest możliwości pełnienia dyżurów w projektowanym wymiarze godzinowym, w tym porze nocnej, w szczególności przez apteki zatrudniające wyłącznie jednego farmaceutę”.*

Powyższy zarzut nie zasługuje na uwzględnienie. Ustawodawca wprowadzając ustawę z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, w związku z pandemią nie wprowadził żadnego przepisu szczególnego zwalniającego apteki z dyżuru w porze nocnej i w święta. Ustawodawca nie uzależnił wykonywania przez aptekę ogólnodostępną realizacji zadań określonych w art. 86 ust. 2 ustawy z 2001 r. - Prawo farmaceutyczne, od indywidualnych i konkretnych warunków, w jakich dana placówka funkcjonuje. Praca w godzinach nocnych i w dniach wolnych od pracy jest wpisana w ustawowe zadania każdej apteki (wyrok WSA w Kielcach z dnia 30 września 2008 r. II SA/Ke 388/08), rada powiatu nie jest zobowiązana do brania pod uwagę stanu zatrudnienia w aptekach. Organ podejmując uchwałę ustalającą rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych nie może brać pod uwagę hipotetycznych trudności, jakie może mieć podmiot prowadzący aptekę w zrealizowaniu obciążającego go, a wynikającego z art. 92 u.p.f. obowiązku obecności farmaceuty w godzinach czynności apteki. Zapewnienie obecności takiej osoby jest jedynie kwestią organizacyjną i sposób jej rozwiązania zależy jedynie od decyzji podmiotu prowadzącego aptekę (wyrok NSA z dnia 13 sierpnia 2013 r. II GSK 585/12).

4. *„Niezapewnienie podmiotom prowadzącym apteki ogólnodostępne jakiegokolwiek wynagrodzenia z tytułu pełnienia dyżurów w porze nocnej oraz w niedziele i święta;*

za chybiony w szczególności należy uznać argument podnoszony w uzasadnieniu do opiniowanej uchwały, że prowadzenie apteki nie jest obowiązkiem, jak również nie może być finansowane z budżetu samorządu powiatowego; Konstytucja RP, oprócz zapewnienia ochrony zdrowia obywatelom, co jest obowiązkiem władzy publicznej, w tym samorządowej, chroni również własność prywatną i nie nakazuje wykonywania darmowej pracy w interesie publicznym, w tym finansowania przez prywatnych właścicieli aptek obowiązków spoczywających na tej władzy”.

W obecnym stanie prawnym, brak jest przepisu regulującego kwestię wynagrodzenia z tytułu pełnienia dyżurów w porze nocnej oraz w niedziele i święta. W związku z powyższym, zarzut ten nie zasługuje na uwzględnienie.

Prowadzenie działalności gospodarczej w formie aptek jest uprawnieniem, a nie obowiązkiem podmiotów gospodarczych, które podejmując się jej prowadzenia i kierując się rachunkiem ekonomicznym, muszą uwzględniać specyfikę tej działalności i brać pod uwagę dodatkowe obciążenia, jakie się z nią wiążą (wyrok WSA w Warszawie z 30 czerwca 2020 r., VIII SA/Wa 209/20). Konstytucja dopuszczając ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych praw i wolności stanowi, że może nastąpić to tylko w ustawie i tylko wówczas, gdy ograniczenia są konieczne w demokratycznym Państwie w celu zapewnienia jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, ochrony własności i praw innych osób. Tym samym prawodawca przewidział sytuację, gdy konieczne będzie stopniowanie ochrony poszczególnych wolności i praw obywatelskich. Wśród dóbr podlegających szczególnej ochronie, która uzasadnia ograniczenie konstytucyjnych praw i wolności obywatelskich wymieniona została ochrona zdrowia. W związku z tym ograniczenie wolności obywatelskich, w tym wolności działalności gospodarczej może nastąpić, jeżeli wymaga tego ochrona zdrowia. Istotne przy tym jest, by ograniczenie konstytucyjnej wolności nie naruszało jej istoty. Zapewnienie dostępności świadczenia usług farmaceutycznych, w tym także porze nocnej i dni wolne od pracy mieści się w pojęciu ochrony zdrowia publicznego. Ograniczenie swobody działalności gospodarczej polegające na ustaleniu harmonogramu godzin pracy apteki ogólnodostępnej nie narusza istoty tej wolności. Podmiot prowadzący taką aptekę w godzinach określonych w rozkładzie uchwalonym przez radę powiatu nie jest pozbawiony możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, a jedynie dotyczą go pewne ograniczenia w zakresie czasu funkcjonowania apteki (wyrok WSA w Łodzi z dnia 19 kwietnia 2017 r. III SA/Łd 1/17; wyrok WSA w Krakowie z dnia 22 maja 2018 r. III SA/Kr 168/18).

5. *„W przedstawionym rozkładzie godzin pracy aptek ogólnodostępnych uwzględniono tylko część aptek funkcjonujących na obszarze powiatu pomijając całkowicie inne apteki funkcjonujące na obszarze tego powiatu, co z jednej strony stanowi naruszenie praw pacjenta spoza miejscowości objętych dyżurami aptek oraz z drugiej strony zasady równego traktowania przedsiębiorców prowadzących te apteki w stosunku do przedsiębiorców prowadzących apteki nieobjęte zakresem uchwały”.*

Kwestia wyznaczenia aptek z terenu miasta Przasnysz do pełnienia dyżurów z pominięciem trzech aptek znajdujących się na terenie miasta i gminy Chorzele, jednej w gminie Krasne oraz gminie Jednorożec, została uargumentowana na wstępie do powyższego uzasadnienia. Akceptacja ww. stanowiska zaprezentowana została w wyroku WSA w Olsztynie z dnia 28 lipca 2020 r. sygn. akt II SA/Ol 375/20. Co więcej apteki mające siedzibę w mieście Przasnysz zostały równomiernie obciążone obowiązkiem dyżurów

w powyższym okresie, które są równomiernie rozłożone na przestrzeni całego roku. Wójtowie oraz Burmistrzowie ponadto nie zgłaszali zapotrzebowania na świadczenie dyżurów w aptekach nie mających swojej siedziby w mieście Przasnysz.

6. *„Z przepisu mającego stanowić podstawę prawną do podjęcia przez Radę Powiatu uchwały w ww. zakresie nie wynika w żaden sposób, że dostępność aptek w święta i porze nocnej zakłada konieczność ich funkcjonowania przez całą noc i cały świąteczny dzień (24h) oraz bez uwzględnienia rzeczywistych potrzeb ludności”.*

Zadaniem apteki jako miejsca świadczenia usług farmaceutycznych jest kompleksowa obsługa pacjentów w celu bieżącego zaspokajania ich potrzeb w zakresie dostępu do produktów leczniczych i innych preparatów sprzedawanych w aptece. Dostęp ten powinien być nieprzerwany, aby umożliwić pacjentom zakup produktów leczniczych, w szczególności tych, których zażycie jest konieczne w celu zapobieżenia zagrożenia zdrowia lub życia (wyrok WSA w Krakowie z 26.03.2019 r., III SA/Kr 1245/18). Kwestia uwzględnienia rzeczywistych potrzeb ludności została poruszona w odpowiedzi na pierwszy zarzut OIA.

7. *„Na terenie powiatu działa podmiot leczniczy – szpital oraz pogotowie ratunkowe, w którym jest świadczona nocna i świąteczna opieka zdrowotna co oznacza, że w przypadku szpitala udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej w sprawach nagłych w porze nocnej lub w święta, to ten szpital zaopatruje pacjentów w niezbędne leki, co czyni bezprzedmiotowym nakładanie na apteki ogólnodostępne powiatu obowiązku 24 – godzinnego funkcjonowania”.*

Z art. 94 ust. 1 prawa farmaceutycznego nie wynika, aby ustalenie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych przez radę powiatu miało uwzględniać godziny funkcjonowania placówek medycznych na terenie tego powiatu. Czym innym jest bowiem dostępność do całodobowej opieki medycznej, a czym innym konieczność zapewnienia przez Radę całodobowej dostępności do aptek na terenie powiatu. W sytuacji, gdyby osoby potrzebujące dokonać wyłącznie zakupu środków farmaceutycznych miały każdorazowo w porze nocnej oraz w niedziele i święta zgłaszać się w tym celu do placówek medycznych funkcjonujących na terenie Powiatu (...), to chorzy, wymagający pomocy medycznej, dostęp do tej pomocy mieliby znacznie ograniczony (wyrok WSA w Łodzi z 19.04.2017 r., III SA/Łd 1/17). Kwestia wyznaczenia aptek z terenu miasta Przasnysz do pełnienia dyżurów została uargumentowana na wstępie do powyższego uzasadnienia. Obowiązek dyżurów aptek został wyrażony wprost w przepisie prawa tj. art. 94 ust. 1 Ustawy Prawo Farmaceutyczne. Ustawodawca nie przewidział zwolnienia z obowiązku pełnienia dyżuru przez aptekę ogólnodostępną w przypadku działania na terenie powiatu podmiotu leczniczego. Wobec czego niniejszy zarzut należy uznać za bezprzedmiotowy.

Mając na względzie powyższe do kompetencji Rady Powiatu należy podjęcie Uchwały w przedmiotowej sprawie.

Z-ca Dyrektora Wydziału Rozwoju, Promocji,
Oświaty, Zdrowia, Kultury i Sportu
Grzegorz Grędzki
mgr Daniel Grędziński